

Beleidsregels van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Edam-Volendam van 15 november 2022 over de toepassing van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en ter uitvoering van het Beleidsplan schuldhulpverlening en armoede-aanpak gemeente Edam-Volendam 2018-2022 en de 'Aanvulling op Beleidsplan schuldhulpverlening en armoede-aanpak gemeente Edam-Volendam 2018-2022'. (Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Edam-Volendam)

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Edam-Volendam 2022;

gelet op de artikelen 2 en 3 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;

gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

gezien het advies van de Koepel Sociaal Domein;

B E S L U I T:

vast te stellen de **Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Edam-Volendam 2022**.

Artikel 1 Begripsbepalingen

Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs), de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Gemeentewet.

Artikel 2 Doelgroep gemeentelijke schuldhulpverlening

1. Inwoners als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel a, van de Wgs van de gemeente Edam-Volendam van 18 jaar en ouder kunnen zich tot het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Edam-Volendam (hierna: college) wenden voor schuldhulpverlening. Hieronder vallen tevens zelfstandigen met een nog functionerende onderneming.
2. Inwoners zoals bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel b Wgs, aan wie door het college een aanbod tot een eerste gesprek zoals bedoeld in artikel 4 eerste lid, onderdeel b van de Wgs wordt gedaan.

Artikel 3 Aanbod schuldhulpverlening

1. Het college verleent aan verzoeker schuldhulpverlening indien het college dit noodzakelijk acht.
2. De vorm waarin schuldhulpverlening wordt aangeboden, is van diverse factoren afhankelijk en verschilt per situatie. Factoren die hierbij onder meer een rol kunnen spelen zijn:
  - a. aard en/of hoogte van het inkomen van verzoeker;
  - b. aard, zwaarte en/of omvang van de schulden;
  - c. psychosociale situatie van verzoeker;
  - d. houding en gedrag, waaronder in ieder geval de motivatie, van verzoeker;
  - e. een eventueel eerder gebruik van schuldhulpverlening.

Artikel 4 Verplichtingen verzoeker

1. Aan de verplichting om onverwijld uit eigen beweging mededeling te doen van alle feiten en omstandigheden waarvan verzoeker redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op de op hem van toepassing zijnde schuldhulpverlening of voor de uitvoering van de Wgs als bedoeld in artikel 6 van de Wgs is voldaan als verzoeker dit binnen 14 dagen, gerekend vanaf de dag waarop deze feiten en/of omstandigheden zich hebben voorgedaan, heeft gemeld bij het college.
2. Onder medewerking als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Wgs verstaat het college in ieder geval: het nakomen van afspraken, het voorkomen van nieuwe schulden en het zich houden aan de bepalingen van de overeenkomsten die in het kader van het schuldhulpverleningstraject gesloten worden.

Artikel 5 Weigering schuldhulpverlening

Onverminderd het bepaalde in artikel 3 van de Wgs, artikel 13, tweede en vierde lid van het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening en de overige bepalingen in deze beleidsregels kan het college besluiten tot weigering van de schuldhulpverlening indien:

- a. verzoeker geen inwoner is van de gemeente Edam-Volendam onverminderd het bepaalde in artikel 3, vijfde lid van de Wgs;
- b. de noodzaak voor schuldhulpverlening ontbreekt, bijvoorbeeld omdat verzoeker in staat is om zijn schulden zelf te regelen dan wel in staat is de schulden zelfstandig te beheren;
- c. verzoeker niet over het voor de schuldbemiddeling in aanmerking te nemen inkomen beschikt;
- d. verzoeker binnen de vijf jaar voorafgaande aan de datum van aanvraag om Schuldhulpverlening fraude heeft gepleegd, die financiële benadeling van een bestuursorgaan tot gevolg heeft, daarbij houdt het college rekening met:
  - i. de ernst van het feit;
  - ii. de mate van verwijtbaarheid;
  - iii. of de boete, de door de gepleegde fraude ontstane schuld of de strafrechtelijke maatregel onherroepelijk is opgelegd;
  - iv. of de verzoeker de omstandigheden die bepalend zijn geweest voor het ontstaan of onbetaald laten van de schulden onder controle heeft gekregen;
  - v. de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker.

Artikel 6 beëindiging schuldhulpverlening

1. Het college besluit tot beëindiging van de schuldhulpverlening indien:
  - a. verzoeker niet langer inwoner is van de gemeente Edam-Volendam onverminderd het bepaalde in artikel 3, vijfde lid van de Wgs;
  - b. het schuldhulpverleningstraject succesvol is afgerond;
  - c. verzoeker niet langer over het voor de schuldbemiddeling in aanmerking te nemen inkomen beschikt;
  - d. verzoeker zijn beschikbare aflossingscapaciteit niet wil gebruiken voor de aflossing van schulden;
  - e. verzoeker niet of in onvoldoende mate de op hem rustende verplichtingen nakomt;
  - f. achteraf blijkt dat op grond van onjuiste gegevens schuldhulpverlening aan verzoeker is toegekend, terwijl indien de juiste gegevens bekend zouden zijn geweest ten tijde van de aanvraag, een ander besluit zou zijn genomen;
  - g. verzoeker zich ten opzichte van de medewerkers (intern en extern), belast met werkzaamheden die voortkomen uit het schuldhulpverleningstraject, misdraagt; of
  - h. de geboden hulpverlening, gelet op de persoonlijke omstandigheden van verzoeker, niet (langer) passend is.
2. Alvorens te besluiten tot beëindiging ingevolge het eerste lid, onderdeel e, wordt verzoeker eenmalig een hersteltermijn geboden om alsnog de gevraagde informatie te verstrekken en/of medewerking te verlenen.

Artikel 7 Hernieuwde aanvraag (recidive)

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 3, tweede lid, van de Wgs en artikel 13 eerste lid van het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening en de overige bepalingen in deze beleidsregels besluit het college tot weigering van een aanvraag schuldhulpverlening indien minder dan 6 maanden voorafgaande aan de dag waarop het verzoek is ingediend:
  - a. een traject schuldregeling tussentijds door toedoen van verzoeker is beëindigd (minnelijk dan wel wettelijk);
  - b. een schuldhulpverleningstraject is beëindigd in verband met gedragingen zoals bedoeld in artikel 6 onderdeel d, e, f of g, van deze beleidsregels.
2. Het bepaalde in het vorige lid laat de mogelijkheid tot het geven van informatie, advies en doorverwijzing onverlet.

Artikel 8 Intrekking huidige beleidsregels

De Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Edam-Volendam, vastgesteld door het college op 1 mei 2018 worden ingetrokken met ingang van de datum waarop deze beleidsregels in werking treden.

Artikel 9 Citeertitel en inwerkingtreding

1. Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels schuldhulpverlening gemeente Edam-Volendam 2022.
2. Deze beleidsregels treden in werking op de dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van 15 november 2022,

het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,

H. van der Woude.

de burgemeester,

L.J. Sievers.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2 Doelgroep gemeentelijke schuldhulpverlening

Eerste lid

De gemeentelijke schuldhulpverlening staat in beginsel open voor alle inwoners van Edam-Volendam van 18 jaar en ouder. Hieronder vallen ook zelfstandigen met een nog functionerende onderneming. Een specifiek doelgroepenbeleid wordt dus niet gevoerd door de gemeente.

Tweede lid

Met de gewijzigde Wet gemeentelijke schuldhulpverlening per 1 januari 2021 is in het eerste lid van artikel 3 een onderdeel b toegevoegd waarin de vroegsignalering van betalingsachterstanden door zogenaamde vaste lastenpartners¹ is opgenomen. Op grond daarvan doen wij als college van burgemeester en wethouders een aanbod voor een eerste gesprek. In dit gesprek onderzoeken wij of hulp geboden kan worden. Dit gesprek dient binnen 4 weken plaats te vinden. In het geval van een crisis bijvoorbeeld bij een dreigende woningontruiming, dient het eerste gesprek binnen drie werkdagen plaats te vinden.

Deze verplichting voor het aanbieden van een eerste gesprek geldt ten aanzien van alle inwoners over wie één of meerdere signalen over betalingsachterstanden binnenkomen bij de gemeente.

Artikel 3 Aanbod schuldhulpverlening

Eerste lid

Het college verleent schuldhulpverlening indien het college dit noodzakelijk acht. Daar waar de burger in staat moet worden geacht om de (dreigende) schuldenproblematiek zelf aan te pakken en te regelen, kan schuldhulpverlening achterwege blijven (zie ook artikel 5 van deze beleidsregels).

Tweede lid

Omdat schuldhulpverlening maatwerk is, kan het per inwoner en per situatie verschillen welke product(en) wordt(en) ingezet om aan de hulpvraag van de burger te voldoen. Een aantal factoren dat van belang is bij het bepalen welke producten wel of niet worden ingezet, wordt genoemd in dit lid. Het is geen limitatieve opsomming. Andere factoren kunnen ook een rol spelen bijvoorbeeld eigenwoningbezit, niet-saneerbare CJIB-boetes, een nog niet uitgesproken scheiding, etc.

Artikel 4 Verplichtingen verzoeker

Met dit artikel wordt de eigen verantwoordelijkheid van de hulpvrager voorop gesteld. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van mensen zelf om tijdig de benodigde informatie te geven (*eerste lid*) en medewerking te verlenen (*tweede lid*). Dit zowel in de fase van de aanvraag als gedurende de looptijd van een traject.

Ten aanzien van de verplichting tot medewerking is in het tweede lid een aantal verplichtingen benoemd. Dit is geen limitatieve opsomming.

Artikel 5 Weigering schuldhulpverlening

Weigering

In artikel 3 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) is opgenomen dat het college schuldhulpverlening in ieder geval kan weigeren wanneer een persoon al eerder gebruik heeft gemaakt van schuldhulpverlening (zie ook artikel 7 van deze beleidsregels) en wanneer een persoon fraude heeft

1) Energieleveranciers, waterleveranciers, woningverhuurders en zorgverzekeraars

gepleegd die financiële benadeling van een bestuursorgaan tot gevolg heeft gehad en deze persoon hiervoor strafrechtelijk of bestuursrechtelijk is gesanctioneerd.

Met de wijziging van de Wgs vanaf 1 januari 2021 en de inwerkingtreding van het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening kan het college alleen gegevens hierover opvragen bij de verschillende instanties, als de gemeenteraad dit in het plan zoals bedoeld in artikel 2 Wgs heeft opgenomen. Dit is geregeld in artikel 13 van het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening. De gemeenteraad van Edam-Volendam heeft in de vergadering van 1 juli 2021 (agendapunt 14 voorstel nr.:58-2021) besloten van deze mogelijkheden gebruik te maken. Dit is vastgelegd in de 'Aanvulling op Beleidsplan schuldhulpverlening en armoede-aanpak gemeente Edam-Volendam 2018-2022'.

In deze beleidsregels werken wij deze bepaling uit het aanvullend beleid verder uit. Het gaat om bestuurlijke boetes die onherroepelijk zijn opgelegd in verband met het schenden van de informatieplicht met financiële schade, ten opzichte van de in het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening genoemde bestuursorganen: UWV, Sociale verzekeringsbank, andere gemeenten, ministerie van OCW, belastingdienst en Belastingdienst toeslagen. Uit de overige bepalingen in dit artikel wordt duidelijk dat het college rekening houdt met de persoonlijke omstandigheden van de aanvrager, maar ook met de ernst van het feit, de mate van verwijtbaarheid voor de gepleegde fraude en de termijn die verstreken is nadat de boete is opgelegd (vijf jaar). Tevens wordt er gekeken of de verzoeker de omstandigheden die hebben geleid tot de schulden of het niet terugbetalen van de schulden onder controle heeft gekregen.

Uit de zinsnede in artikel 3 Wgs 'in ieder geval' kan worden afgeleid dat deze situaties niet limitatief zijn en dat het college beoordelingsvrijheid heeft om te bepalen in welke andere situaties schuldhulpverlening kan worden geweigerd. In dit artikel is nadere invulling gegeven aan deze beleidsbevoegdheid. Ook deze opsomming is niet limitatief.

Artikel 6 Beëindiging schuldhulpverlening

in dit artikel zijn acht (mogelijke) redenen voor beëindiging opgenomen, combinaties zijn mogelijk. In het tweede lid is aangegeven dat het college alvorens te besluiten tot beëindiging in verband met lid 1, onderdeel e, een hersteltermijn biedt. Dit betekent dat de schuldenaar in de gelegenheid wordt gesteld alsnog zijn verplichtingen na te komen.

Artikel 7 Hernieuwde aanvraag (recidive)

Wat betreft de bevoegdheid tot weigering van een aanbod schuldhulpverlening in relatie tot eerdere trajecten schuldhulpverlening (artikel 3, tweede lid, van de Wgs), zijn in dit artikel regels gesteld. Op basis van het principe van eigen verantwoordelijkheid, wordt een grens gesteld aan het kunnen doen van hernieuwde aanvragen.

Bij het bepalen of een persoon al eerder gebruik heeft gemaakt van schuldhulpverlening telt de verleende schuldhulpverlening vóór inwerkingtreding van deze beleidsregels ook mee. Dit kan ook gaan om eerdere schuldhulpverlening verleend door een andere gemeente. Het college mag deze informatie alleen opvragen bij deze andere gemeente als de gemeenteraad dit in het plan zoals bedoeld in artikel 2 Wgs heeft opgenomen. Dit is geregeld in artikel 13 van het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening. De gemeenteraad van Edam-Volendam heeft in de vergadering van 1 juli 2021 (agendapunt 14 voorstel nr.:58-2021) besloten van deze mogelijkheden gebruik te maken. Dit is vastgelegd in de 'Aanvulling op Beleidsplan schuldhulpverlening en armoede-aanpak gemeente Edam-Volendam 2018-2022'.

De beleidsvrijheid van de gemeente om een dergelijke recidivebepaling op te nemen, ontslaat de gemeente niet van de verplichting om, daar waar een onevenredige situatie ontstaat voor de burger, af te wijken van het bepaalde in dit artikel indien nodig (ingevolge artikel 4:84 Awb). Uitgangspunt blijft evenwel het bepaalde in artikel 6.